

Niet zomaar een hond

Jenna Blum bij Boekerij:

Het familieportret
In tweestrijd
De verloren familie
Niet zomaar een hond

Jenna Blum

Niet zomaar een hond

Over de liefde, het leven en de bijzondere band
tussen een oude wijze hond en zijn baasje

ISBN 978-90-225-9547-3

ISBN 978-94-023-1861-6 (e-book)

NUR 402

Oorspronkelijke titel: *Woodrow on the Bench*

Vertaling: Mireille Vroege

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld en illustraties binnenwerk: © Suzan Schapendonk

Auteursfoto: © Jim Reed Photography

Foto op p. 63: © Jenna Blum

Zetwerk: Pier Post

© 2021 Jenna Blum

© 2022 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv,
Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle rechten van derden te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen contact opnemen met Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Woodrow.
En voor iedereen die ooit van een oude
hond heeft gehouden.

Het bankje

Het bankje staat tegenover mijn huis, op een brede groenstrook, de Commonwealth Mall geheten, die van de Public Garden van Boston tot aan Fenway loopt. De Mall loopt als een scheidslijn over Commonwealth Avenue, net als de middenberm van Park Avenue in New York, wat de straat twee keer zo breed maakt. Op de Mall staan alleen meer bomen, oude eiken en populieren die er een lommerrijk bladerdak boven vormen. En op elke straathoek staan historische beelden: van Abigail Adams, Alexander Hamilton, en, op onze straathoek, de held van de Amerikaanse Revolutie, John Glover.

Net als in elk stadspark staan er allemaal bankjes langs de Mall. Niks bijzonders. Verweerd hout ondersteund door krullerig zwart ijzer. Sommige bankjes hebben een bordje, ter nagedachtenis aan mensen die er ooit graag kwamen zitten. VOOR GINGER, MIJN CHAMPAGNEDAME, VOOR ALLE ZONSONDERGANGEN. VOOR FRED, EEN VRIEND VOOR ALLE SEIZOENEN.

Ons bankje, dat van Woodrow en mij, heeft geen bordje. Het heeft helemaal niks bijzonders. Het staat gewoon het dichtst bij mijn huis, tegenover mijn voordeur. Als ik in 2008 net in het herenhuis in de Back Bay ben komen

wonen, heb ik geen oog voor het bankje. Ik zie het niet eens staan. Ik weet dan niet dat elf jaar later, als mijn zwarte labrador Woodrow, die op dat moment vier is, de uitzonderlijk hoge leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, dat bankje elke dag ons reisdoel wordt. Twee keer per dag, om precies te zijn.

We zullen er elke ochtend en elke avond, weer of geen weer, naartoe gaan, en Woodrow, die niet verder kan lopen, zal zich met een *plof* laten neervallen op een plek naast het bankje waar hij het gras met zijn lijf kaal heeft gemaakt, en dat zal onze oase worden. Buren zullen ons daar weten te vinden, en vrienden en onbekenden, en ik zal daar een weerloos doelwit zijn voor iedereen die een praatje wil maken. Ik zal proberen op mijn iPad te werken en merken dat dat niet lukt. Woodrow zal als een magneet mensen naar ons toe trekken. Het bankje, zijn favoriete plek, zal mijn leven veranderen.

Proloog

In oktober 2004 stelde mijn vriend voor een uitstapje te maken. We sprongen in mijn Jeep en reden in zuidelijke richting Boston uit, naar de Cape toe. We gingen er wel vaker op uit om New England, een soort speeltuin, te verkennen, en het was er een uitgelezen dag voor: helder en fris weer, met nog een lekker zonnetje, de bomen die zich tegen de strakblauwe lucht net in hun goudkleurige, oranje en kastanjebruine kleed hulden.

Andy nam vóór de Sagamore Bridge een afslag, naar Duxbury, en dat hadden we nog nooit eerder gedaan. ‘Waar gaan we naartoe?’ vroeg ik.

‘Dat merk je zo wel.’

Hij reed over een bochtige weg met oude stenen muurtjes, velden en groepjes bomen erlangs. Tegenover een cranberrymoeras, waar duizenden, maar dan ook duizenden bessen op donkerblauw water dreven, reed hij een lange oprijlaan op die uitkwam bij een klein huis met een schuur erachter. Een zoutwaterfarm? Onder grote oude bomen was een donkergroen gazon, en op het gras, omheind met zo’n uitklapbaar houten hekje, dartelden zeven labradorpuppy’s over elkaar. Vijf blonde, twee zwarte.

‘O!’ zei ik, en nog voordat de Jeep helemaal tot stil-

stand was gekomen deed ik mijn portier al open om eruit te springen.

‘Gewoon even kijken, dacht ik,’ zei Andy.

Het blijft bij een labradorpuppy natuurlijk nooit bij alleen maar even kijken. We klommen over het hekje en lieten de hondjes over ons heen buitelen, terwijl ze ons met hun piepkleine puppytongetjes likten, ons met hun minuscule vlijmscherpe tandjes beten en we hun naar koffie ruikende puppyadem opsnoeven die ze in ons gezicht bliezen. Ze waren zo jong dat ze hun donshaar nog hadden in plaats van een echte vacht, het puntje van hun staartjes leek net een kaarsenpitpluim, hun buikjes waren zacht en wit en mollig en deden me denken aan een van mijn favoriete Gouden Boekjes uit mijn jeugd: *Hondje Eigenwijs*.

‘Ik wil er een!’ riep mijn moeder uit toen ik haar met mijn klaptelefoon korrelige foto’s stuurde. ‘Laten we de broertjes nemen.’

De broertjes waren de twee zwarte reutjes. Toen we een uur later vertrokken, had ik voor beide honden een aanbetaling gedaan, een voor mij, een voor mijn moeder. De fokker tatoeëerde een merkteken aan de binnenkant van de oren, zodat we de jongens uit elkaar konden houden.

En zo kwam Woodrow, 01, het alfa-achtiger mannetje van de twee broers, bij mij terecht.

Ik was helemaal niet van plan geweest om een hond te nemen. Het was er niet het goede moment voor: Andy was nog maar net bij mij komen wonen, ons appartement op Beacon Hill had de afmetingen van een postzegel, ik werkte als schrijfdocent op de universiteit en mijn eerste boek zou binnenkort uitkomen. Aan de andere

kant, zoals mensen soms zeggen over zwanger worden of, in het geval van mijn moeder, over stoppen met roken – is het nooit een goed moment om een hond te nemen. Je kunt het net zo goed maar gewoon doen. En wie kan er nou weerstand bieden aan zo'n puppy?

Bovendien was ik erfelijk belast. Honden zitten in het DNA van onze familie.

Een foto van de overgrootmoeder van mijn moeder, Genora, op het platteland van Minnesota: een dame in een chique bontjas, met een hoed op, knoopjeslaarzen met hoge hak, en een zwarte labrador met vierkante kop aan haar voeten. In de familie van mijn vader speelde de legendarische en trouwe zwarte labrador Guy de hoofdrol in al zijn jeugdherinneringen. Mijn eerste hond was ouder dan ikzelf: de cockerspaniël van mijn moeder, Vivo, een prachtige, honingkleurige American Kennel Club-kampioen die zich graag onder dingen verstopte – onder mijn ledikantje, onder de kerstboom, onder de piano van mijn moeder – en dan iedereen die in de buurt kwam aanviel. Op de dag dat we met Vivo, blind en doof, naar de dierenarts zouden gaan om hem te laten inslapen, bukte mijn vader, die langdurig op voet van oorlog met de hond had verkeer, zich om hem nog één keer te aaien. 'Dag, ouwe jongen,' zei hij met tranen in zijn ogen. Vivo gromde en beet in zijn hand. 'Nou, lazer dan maar op,' zei mijn vader. Daarna hadden we labradors.

Ons huis in het forenzenstadje Montclair, New Jersey, was in mijn jeugd een soort labradorfarm. Op een gegeven moment hadden we drie volwassen retrievers rondbanjeren: Booda, die dom, maar lief was, met zo'n

enorme overbeet dat zijn bek van onderaf gezien net die haai op het affiche van *Jaws* leek; Buddy, een elegante, intelligente blonde labrador die op oosterse tapijten poseerde, Häagen-Dazs-ijs at en die de arme domme Booda liet verdwalen door hem zover te krijgen dat hij van het erf af ging om hem vervolgens achter te laten in straten die hij niet kende; en Gus, 60 kilo pure ongebreidelde spierkracht, die als de bel ging het eerste het beste voorwerp pakte – een tennisracket, een hamer, een lamp – en daarmee op de bezoeker af stormde.

Je zou denken dat ik na dit alles zelf geen labrador wilde, maar acht weken nadat we de pups hadden bekeken, gingen we terug naar het boerderijtje bij het cranberrymoeras en namen we de broertjes Jones, zoals we ze noemden – Woodrow Jones en Smarty Jones – mee naar huis. Mijn moeder nam Smarty mee naar Florida. Woodrow bleef bij mij. En zo begon de meest bestendige liefdesrelatie van mijn hele leven.

Het viel in het begin niet mee. Woodrow leek, zoals veel puppy's, op Helen Keller vóór Anne Sullivan. Hij richtte in huis een ravage aan. Hij rende eindeloos in het rond. Hij sprong voortdurend tegen me op, terwijl ik probeerde te schrijven, terwijl ik verwoed 'hoe zorg je ervoor dat een puppy niet meer tegen je opspringt?' googelde. Hij vrat binnen twee minuten een kauwkluif op die twee keer zo groot was als zijn lichaam, zodat ik 'kan een puppy doodgaan als hij een kauwkluif in zijn geheel heeft opgegeten?' ging googelen. In een weekend belde ik Andy, die bij zijn zoon in New Hampshire was, in tranen op. 'Ik heb het gevoel dat ik op het monsterlijke kind van iemand anders aan het passen ben. Ik wil

hem niet meer. Er is iets mis met die hond. Laten we hem maar terugbrengen.’

Woodrow mocht dan lastig zijn, hij was wel superslim, en toen hij eenmaal doorhad dat ik ook koppig was en dat ik als mens in elk geval in naam de alfapositie bekleedde, gaf hij zich gewonnen en liet hij zich met tegenzin door mij opvoeden. Hij kwam naar me toe. Hij ging zitten. Hij sleurde me een paar keer per dag de met ijs bedekte hellingen van Beacon Hill op en af, naar het hondenuitlaatveld op de Common, en weer terug, waarbij hij zichzelf zo ongeveer wurgde om maar snel op de heerlijke open ruimte te komen. Hij werd groter, en in de zomer begonnen we samen langs de rivier de Charles te rennen, Woodrow een paar passen voor me uit – het looptempo van een hond is looppas voor een mens – waarbij de punten van zijn oren guitig flapperden. En hoewel we hadden afgesproken Woodrow nooit op wat voor meubelstuk ook toe te laten – nooit! maar dan ook nooit! en zeker niet op bed! – trof Andy mij, toen hij op een middag thuiskwam uit zijn werk, slapend op bed aan met Woodrow naast me, de kop van de hond op mijn kussen. De blik waarmee Andy ons aankeek, had niet ernstiger teleurgesteld kunnen zijn als hij me met een andere man had betrapt.

In de loop van de jaren hierna gebeurde er van alles. Mijn eerste boek kwam uit. Ik ging op tournee. Dat was een succes. We verlieten ons postzegelappartementje op Beacon Hill en verhuisden naar een groter huis tegenover de Public Garden in de Back Bay. Er kwam nog een roman uit. Er volgde nog een tournee. Ik ging weer lesgeven. Andy en ik gingen uit elkaar. Ik kreeg een nieuwe

vriend, en toen weer een – de mannen kwamen en gingen, net als de vrouwen in de kamer in ‘The Love Song of J. Alfred Prufrock’ van T.S. Eliot. Maar Woodrow ging niet. Verder veranderde alles, en iedereen ging weg, maar Woodrow bleef.

Hij zorgde voor structuur, liet me lachen, was mijn metgezel en reisgenoot, mijn verantwoordelijkheid en dagelijkse bron van vreugde. Ik was me er op een bepaald niveau van bewust dat het misschien niet de slimste zet was om in emotioneel opzicht alles op één kaart te zetten, aangezien die kaart een hond was die mij, in tegenstelling tot een menskind, niet zou overleven. Die in feite vrijwel zeker eerder zou doodgaan dan ik. Ik probeerde er maar niet bij stil te staan dat elk jaar voor een mens zeven jaar is voor een hond en dat Woodrow, toen hij zes werd, eigenlijk tweeënveertig was, en toen hij acht werd, zesenvijftig. Ik voelde me dat jaar beledigd toen ik hoorde dat hij inmiddels als een oude hond werd beschouwd. En toen hij tien was, vond ik daar het eerste bewijs van: ik was zijn antivlooiën- en tekenmiddel op zijn rug aan het aanbrenge, en toen ik door de dikke zwarte vacht op zijn wervelkolom woelde, zag ik één witte haar. Er ging een alarmbel bij me af, ergens in de verte, maar duidelijk hoorbaar. Mijn vader was al overleden, dus ik wist wat dat geluid betekende: een waarschuwing dat hij sterfelijk was. Ik streek Woodrows vacht glad, zodat de haar niet meer te zien was. ‘Helemaal niet erg, Kooks,’ zei ik, want dat was mijn malle koosnaampje voor hem – heeft ooit iemand zijn hond consistent bij zijn echte naam genoemd? ‘We vertellen het gewoon niet verder. Het blijft een geheime haar.’

In de jaren daarop verschenen er nog meer geheime witte haren, in Woodrows oren, tussen zijn tenen, op zijn buik. Op een gegeven moment waren ze niet erg geheim meer. Zijn achterpoten werden stram, zoals bij veel labradors. Hij kreeg een hele batterij medicijnen tegen artritis, kreeg acupunctuur van een dierenarts die aan huis kwam, alsof hij in Californië woonde. Hij kon de trap niet meer op naar mijn slaapzolder, dus sliepen we voor het eerst sinds hij een puppy was niet meer bij elkaar. Het gebeurde wel eens dat ik onder de douche stond en moest huilen omdat ik wist dat ik hem zou kwijtraken. Hou op, sprak ik mezelf dan toe, hij is er nog! Je gaat niet nu al lopen rouwen, terwijl hij nog gewoon bij je is! En hij mag niet zien dat je huilt. Dan kwam ik onder de douche vandaan, droogde me af en glimlachte naar Woodrow, die op het kleedje in de badkamer lag, terwijl ik goed oplette dat ik niet uitgleed over de tennisbal die hij vlak voor mijn voeten had laten vallen. Hij bleef er strak naar kijken: *Daar ligt een bal, mammie. Voor dat stomme sentimentele gedoe hebben we geen tijd.* ‘Je hebt gelijk, Kooks,’ zei ik dan. ‘Ik ben hier en jij bent hier, en het is een mooie dag.’

In het jaar dat Woodrow dertien werd, overleed ook mijn moeder, aan borstkanker. Haar dood was net een tsunami die ik, terwijl ik op de oever stond, op me af zag komen en waarvan ik wist dat hij over me heen zou spoelen en heel veel zou verwoesten, en dat ik niet bij machte zou zijn om hem een halt toe te roepen. Ik wist ook dat ik uiteindelijk wel weer boven zou komen, maaiend met mijn armen en naar adem happend, te midden van de brokstukken van mijn oude herkenbare leven, en dat ik

dat weer zou opbouwen. Bij de dood van Woodrow wist ik dat zo net nog niet. Ik hield van mijn moeder, met de oerliefde die een jong dier voor zijn moeder voelt. En we waren vriendinnen. Ik zag haar drie of vier keer per jaar en sprak haar één of twee keer per week. Woodrow was mijn anker. Ik vond het niet echt erg dat ik geen kinderen had; ik was er wel eens weemoedig over, en wilde dan dat ik de persoon had kunnen leren kennen die mijn lichaam zelf had gemaakt, maar het was nooit een belangrijk levensdoel voor me geweest. Ik had gehoopt een grote liefde te zullen vinden. En ik had boeken willen schrijven. In dat laatste was ik gelukkig geslaagd, en als ik nog steeds op zoek was naar een partner voor het leven, dan was dat niet erg: ik was gezegend met mijn vrienden, ik had een fantastische carrière, ik had een vol en prachtig leven. Meestal was ik blij met de keuzes die ik had gemaakt.

Maar mijn geluk en stabiliteit waren grotendeels afhankelijk van mijn oude hond. En als de dood van mijn moeder een tsunami was, dan kreeg ik, wanneer ik eraan dacht dat Woodrow de oversteek zou maken, het gevoel dat ik in een ton op de Niagara-watervallen afstevende: het onvermijdelijke, de steile val. Ik wist echt niet zeker of ik dat zou overleven.

Het ging als volgt.

Automobilisten

In mijn jeugd las ik, voornamelijk in de romans van Judith Krantz van mijn moeder, over vrouwen die het verkeer tot stilstand konden brengen door gewoon de straat op te lopen. Dat soort heldinnen heb je in Boston niet. Als ik op het verkeerde moment Commonwealth Avenue probeer over te steken, of tussen twee geparkeerde auto's uit kom in plaats van het zebrapad te gebruiken, heb ik grote kans dat ik overreden word. Meestal door iemand in een BMW, waarvan ik al lang geleden heb besloten dat het een acroniem is voor *hufter* – sorry, BMW-rijders.

Maar dat is vóórdat ik mijn geheime wapen ontdek: Woodrow. Niet de jonge Woodrow, die automobilisten net zo lief als een personage uit een cartoon zouden platrijden, maar de oude Woodrow, die hinkend in zijn tuigje de straat oversteekt. De eerste keer dat zijn poten het begeven, staan we zelfs midden op Commonwealth Avenue. De Commonwealth is een grote verkeersader in Boston en automobilisten proberen altijd alle groene verkeerslichten te halen. Met name ter hoogte van ons huizenblok is het slecht gesteld, want daar heb je de afslag naar Storrow Drive, Bostons versie van de West Side

Highway, dus iedereen rijdt er heel hard en is heel snel geïrriteerd. We begeven ons in dit spervuur, zoals elke dag, om bij de Mall te komen, wat wel een spelletje Frogger voor mens en hond lijkt, maar dan zakt Woodrow opeens, zonder enige aanleiding, door zijn poten. Hij kijkt bang naar me op: *Mammie, wat gebeurt er met me?* ‘Stil maar, Kooks,’ zeg ik, en ik probeer hem omhoog te helpen voordat het licht op groen springt. ‘Werk even mee. Je moet hier weg, oké?’ Maar Woodrow kan zich niet bewegen.

Het licht springt op groen. Het lijkt wel of er een startpistool wordt afgevuurd. Het verkeer stormt op ons af... en komt met gierende remmen tot stilstand. Ik zet me schrap voor een stortvloed van beledigingen en gevloek – ik sta gebukt met mijn armen om Woodrows buik, probeer hem op te tillen en veilig naar de stoep te loodsen. Er is inderdaad iemand die iets uit zijn raampje roept: ‘Hé, hebt u hulp nodig?’

Zo gaat het altijd met Woodrow. Ik doe mijn uiterste best om de Commonwealth pas over te steken als er geen verkeer aankomt, maar soms is Woodrow heel erg langzaam of komen er mensen van Storrow Drive af gescheurd, en dan staan we in de weg. Maar in een stad waar de automobilisten met hun grote bek New Jersey te schande maken, word ik bemoedigend toe geroepen: *Zet 'm op, hond! Je kunt het!* Of: *Hoe oud is Fikkie?* Soms, als het licht op rood staat en ze vaststaan in het verkeer, roepen automobilisten me door hun raampje wel eens een heel verhaal toe over hun eigen bejaarde honden, Duke, Scout, Pedro, die allemaal thuis zijn.

Op een ochtend help ik Woodrow naar binnen nadat

we bij het bankje zijn geweest. Hij heeft een van zijn slechte dagen, hij slingert heen en weer als kapitein Ahab op het voordek. Ik pak zijn tuig met beide handen beet en roep 'bedankt!' naar de automobilisten die geduldig staan te wachten. Ze steken hun vingers op van hun stuur of kijken op van hun smartphone om even naar me te knikken.

Zodra we op de stoep zijn aangekomen, draai ik me om om te zwaaien en zie dat één man er nog steeds staat in zijn truck. Het stoplicht staat op groen, dus hij zou kunnen gaan rijden. Er wordt naar hem getoeterd, gevloekt, mensen rijden om hem heen naar de vrije baan. Hij kijkt naar ons, naar Woodrow en mij, en ik beseft dat hij staat te wachten tot we veilig en wel binnen zijn. Als ik bij onze voordeur aankom, salueert hij naar me en roept: 'Zoals u met uw hond doet, echt geweldig! Je kunt zo wel zien dat hij veel van u houdt. Geweldig, echt geweldig.'

